

هدف: تشخیص کودکان مبتلا به اختلال نقص توجه

نحوه تکمیل: در قسمت زیر تعدادی از مشکلات شایعی که کودکان دارند آمده است لطفا هر عبارت را بر اساس رفتار فرزندان در طول یک ماه گذشته درجه بندی نمایید. برای هر عبارت از خود بپرسید: "طی یک ماه گذشته این مشکل در چه حدی وجود داشته است؟" و سپس مقابل بهترین پاسخ در هر عبارت را علامت ضربدر بزنید. چنانچه آن مشکل اصلا وجود نداشته است و یا خیلی کم و نادر بوده، زیر عبارت هرگز علامت بزنید. اگر آن مشکل کاملا صدق می کند یا اکثر اوقات یا مکررا اتفاق می افتد زیر عبارت خیلی زیاد ضربدر بزنید. برای درجه بندی های بینابین زیر عبارات گاه گاهی یا اغلب (نسبتا درست است) علامت بزنید، لطفا به تمام عبارات پاسخ دهید.

- اصلا درست نیست (هرگز) = ۱
- فقط کمی درست است (گاه گاهی) = ۲
- نسبتا درست است (اغلب) = ۳
- کاملا درست است (خیلی زیاد) = ۴

نیلی زیاد اغلب گاه گاهی هرگز سوالات

۱. بی توجه است، حواسش به راحتی پرت می شود.

۲. عصبانی و خشمگین است.

۳. در انجام دادن یا تمام کردن تکالیف مشکل دارد.

۴. همیشه در حال حرکت است یا طوری عمل میکند که انگار با یک موتور حرکت می کند.

۵. مدت زمان توجه و تمرکز او کوتاه است.

۶. با بزرگترها مشاجره می کند.

۷. دست یا پاهایش را تکان می دهد یا درجای خود وول میخورد.

۸. در تمام کردن تکالیفش ناموفق است.

۹. کنترل کردن او در فروشگاه های بزرگ یا هنگام خرید از مغازه دشوار است.

۱۰. در خانه یا مدرسه بی نظم و به هم ریخته است.

۱۱. کنترل خود را از دست می دهد.

۱۲. برای انجام تکالیف نیاز به نظارت از نزدیک دارد.

۱۳. فقط وقتی به چیزی علاقمند باشد به آن توجه می کند.

۱۴. در موقعیت های که نامناسب است به شدت نگران می شود یا بالا و پایین می رود.

۱۵. حواس پرت است یا مدت زمان توجه و تمرکز او مشکل دارد.

۱۶. تحریک پذیر است.

۱۷. از مشغول شدن به تکالیفی که نیازمند تلاش ذهنی مدام است اجتناب میکند یا اگره نشان میدهد یا در آنها مشکل دارند.

۱۸. بیقرار است و وول می خورد.

۱۹. وقتی برای انجام کاری دستور میگیرد حواسش پرت می شود.

۲۰. به طور جدی با درخواست بزرگترها مخالفت میکند یا از انجام آن خودداری می نماید.

۲۱. در تمرکز پیدا کردن در کلاس مشکل دارد.

۲۲. در انتظار کشیدن در صف یا منتظر نوبت ماندن در بازی ها و یا موقعیت های گروهی مشکل دارد.

۲۳. جای خود را در کلاس یا سایر موقعیت های که انتظار میرود در جای خود باقی بماند ترک می کند.

۲۴. عمدا کارهای میکند که دیگران را آزار دهد.

۲۵. دستورات را پیگیری نمیکند و در تمام کردن کارهای مدرسه، کارهای روزمره یا وظایف خود ناموفق است ناشی از رفتار مقابله جویانه یا ناتوانی در درک دستورات نیست.

۲۶. به راحتی در تلاش هایش مایوس می شود.

شیوه نمره گذاری و تفسیر

برای ارزشیابی در این آزمون می توان گفت به دست آوردن میانگین نمره ۵/۱ یا بالاتر بر وجود اختلال نقص توجه و بیش فعالی دلالت دارد. به عبارت دیگر، این پرسشنامه ۲۶ سوال داشته و لذا، نمره کل آزمون دامنه ای از ۲۶ تا ۱۰۴ خواهد داشت. اگر نمره کودک بالاتر از ۳۴ بدست بیاید، بیانگر اختلال نقص توجه است. هر چه امتیاز بالاتر رود، میزان اختلال کودک بیشتر خواهد بود و برعکس.

پایایی

کانرز و همکاران (۱۹۹۹) پایایی این مقیاس را ۹۰/۰ گزارش نموده اند. اعتبار این پرسشنامه از سوی موسسه علوم شناختی ۸۵/۰ گزارش شده است (علیزاده، ۱۳۸۴).

منبع: علیزاده ح. (۱۳۸۴). (تبیین نظری اختلال نارسایی توجه/ بیش‌فعالی: الگوی بازداری رفتاری و ماهیت خودکنترلی)، پژوهش درحیطه کودکان استثنایی ۱۷، سال پنجم، ش ۳، پاییز ۱۳۸۴: ۳۲۳-۳۸۴

Conners C. (1997). Conners' rating scales: revised technical manual. North Tonawanda (NY) ; Multi-Health Systems, online]. Available from URL: [http: www.mhs.com](http://www.mhs.com) [Assessed 2008 Mar 3

